מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את משמעות התמרורים המרכזיים בכביש ואת הכלל הבטיחותי שמאחורי כל אחד מהם
- לקשר בין כלל בטיחותי לערך אישי וחברתי (אחריות, סבלנות, ויתור, גבולות)
- לתרגל כתיבת טיעון מנומק בעד ונגד סביב דילמה שמעלה תמרור
- לתכנן ולהציג תמרור אישי המבטא ערך נבחר בשפה ברורה ומסודרת

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – זיהוי ומשמעות בכביש

1. א – עוצרים עצירה מלאה לפני הקו ומסתכלים לכל הכיוונים
2. ב – לרכב שבדרך הראשית, לפני שממשיכים
3. א – עומדים על שפת המדרכה ומביטים לשני הצדדים

חלק ב' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – התאמת תמרור למשמעותו

1 – ב (עצירה מלאה לפני הקו ובדיקה לכל הכיוונים)
2 – ג (האטה ומתן מעבר לרכב שבדרך הראשית)
3 – א (חציה בהליכה ישרה אחרי הבטה לשני הצדדים)

חלק ג' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – כתיבה ברוח הכרטיסים

1. לדוגמה: לפני תגובה פזיזה כדאי לעצור רגע ולחשוב כדי לא לטעות.

חלק ד' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – התאמת תמרור לערך

1 – ב (סבלנות ואיפוק)
2 – ד (אחריות ובחירות)
3 – א (לתת זכות קדימה)
4 – ג (גבולות)

חלק ה' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – נכון או לא נכון

1. נכון – בכביש מאטים ונותנים לרכב אחר לעבור קודם, וזהו סוג של ויתור כדי שלאחר יהיה טוב.
2. נכון – כמו שעוצרים לפני שממשיכים בכביש, אפשר לעצור רגע לפני שמגיבים מתוך כעס.

חלק ו' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – כתיבה ומחשבה

1. תשובה אישית: הגדרת גבול כלשהו (לדוגמה זמן אישי, פרטיות) ודרך מכבדת להעביר אותו לאחרים.

חלק ז' – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – הכרת הכרטיסים

1. א – עצירה מלאה לפני הקו ובדיקת הכיוונים
2. ב – להאט ולתת לרכב בדרך הראשית לעבור קודם

חלק ח' – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – מהתמרור לדילמה

1 – ב (מתי בחיים כדאי לעצור ולחשוב לפני שממשיכים?)
2 – א (מי עוזר לי לחצות בבטחה שלב חדש בחיים?)

חלק ט' – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – השלמה והסבר

1. תן זכות קדימה

חלק י׳ – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – הסבר קצר

חלק י״א – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – זיהוי משמעות התמרורים

1. א – עוצרים עצירה מלאה לפני הקו
2. ב – מאטים ונותנים לרכב בדרך הראשית לעבור ראשון
3. ב – בהליכה ישרה אחרי שמביטים לשני הצדדים

חלק י״ב – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – התאמת תמרור לערך בחיים

1. ג (לעצור ולחשוב לפני שמגיבים) – 1
2. א (לוותר למען מישהו אחר) – 2
3. ב (למצוא ביטחון במעבר לשלב חדש) – 3

חלק י״ג – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – כתיבה ומחשבה: מהתמרור לערך

חלק י״ד – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – זכרון ויסודות

1. א – מעצבים תמרור אישי וכותבים את משמעותו
2. ב – לעמוד בשפת המדרכה, להביט לצדדים ולחצות בהליכה ישרה

חלק ט״ו – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – הבנה והתאמה

1. נכון – כל כרטיס כולל משמעות בכביש, שאלת שיח והנחיה לכתיבה
2. לא נכון – בכביש מאטים ונותנים לרכב בדרך הראשית לעבור קודם

חלק ט״ז – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – השלמה והתאמה

1. עצור
2. ערך

חלק י״ז – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – התאמת ערכים

1 – ד (אחריות ובחירות – לעצור ולחשוב לפני פעולה)
2 – ג (ויתור למען מישהו אחר)
3 – א (ביטחון במעבר שלב חדש)
4 – ב (סבלנות ואיפוק)

חלק י״ח – חזרה מסכמת – ידע כללי על תמרורים וערכים

1. א – לעצור עצירה מלאה ולהביט לכל הכיוונים
2. ב – להאט ולתת לרכב בדרך הראשית לעבור קודם
3. ב – להביט לצדדים ולחצות בהליכה ישרה

חלק י״ט – חזרה מסכמת – כתיבה ומחשבה

1. תיאור מצב אישי, הרגע שבו נעצרו, ומה השתנה בעקבות העצירה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מקשרת בבירור בין הכלל בכביש (מה עושים בפועל) לבין הערך המופשט (אחריות, סבלנות, ויתור וכד')
- טיעון טוב כולל לפחות נימוק אחד לכל צד ומסקנה אישית מנומקת, לא רק דעה חד-צדדית
- תמרור אישי טוב כולל שם ברור, תיאור חזותי קצר והסבר כתוב שמחבר בין הסמל לערך הנבחר

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים: פרק אחד או שניים בכל מפגש, עם זמן לדיון בעל פה לפני הכתיבה
- לתלמידים המתקשים ניתן לצמצם למשפט תשובה אחד לכל שאלה, ולהוסיף עזרים חזותיים של התמרורים
- לתלמידים מתקדמים כדאי להרחיב את פרק הדילמות לכתיבת מאמר דעה שלם במקום פסקת טיעון קצרה
- מומלץ לסיים כל פרק בשיתוף קצר במליאה, כדי לחזק את הקישור בין התמרור לערך האישי בעזרת דוגמאות מהכיתה

חוברת תרגול – תמרורי שיח: בטיחות בדרכים וערכי חיים

תמרורי שיח

תיכון · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש
2. פרק 2 – מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה
3. פרק 3 – דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים
4. פרק 4 – משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך
5. פרק 5 – בונים תמרור אישי ומציגים עמדה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – תמרורי שיח: בטיחות בדרכים וערכי חיים

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תעבדו על כרטיסי התמרורים מהאתר, מתמרור בודד ועד דיון וערך מופשט. בכל פרק ענו על השאלות לפי הסדר, ובסוף כל פרק נסו לנסח במשפט אחד את הערך המרכזי שלמדתם.

בנק מילים: תן זכות קדימה | עצור | ערך

1 חלק א' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – זיהוי ומשמעות בכביש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים בתמרור עצור?

א) עוצרים עצירה מלאה לפני הקו ומסתכלים לכל הכיוונים

ב) ממשיכים בנסיעה בלי לעצור ג) מאיצים כדי לעבור מהר

2. מתי נותנים זכות קדימה לרכב אחר?

א) כשהרכב שלי נמצא בדרך הראשית ב) לרכב שבדרך הראשית, לפני שממשיכים

ג) רק כשיש פקק

3. מה עושים לפני חציית הכביש במעבר חציה?

א) עומדים על שפת המדרכה ומביטים לשני הצדדים ב) חוצים מיד בלי להסתכל

ג) רצים לאמצע הכביש ומסתכלים שם

2 חלק ב' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – התאמת תמרור למשמעותו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עצור	___	**א.** חציה בהליכה ישרה אחרי הבטה לשני הצדדים

2. תן זכות קדימה	___	**ב.** עצירה מלאה לפני הקו ובדיקה לכל הכיוונים
3. מעבר חציה	___	**ג.** האטה ומתן מעבר לרכב שבדרך הראשית

3 חלק ג' – פרק 1 • היכרות עם תמרורי יסוד ומשמעותם בכביש – כתיבה ברוח הכרטיסים

ענו בקצרה.

1. כתבו במשפט אחד: למה תמרור 'עצור' רלוונטי גם מחוץ לכביש, בחיי היומיום?

_____

_____

_____

4 חלק ד' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – התאמת תמרור לערך

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עצור – לפני שמגיבים מתוך כעס	___	**א.** לתת זכות קדימה
2. עצור – לפני קבלת החלטה חשובה	___	**ב.** סבלנות ואיפוק
3. תן זכות קדימה	___	**ג.** גבולות
4. אין כניסה / גבול אישי	___	**ד.** אחריות ובחירות

5 חלק ה' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	התמרור "תן זכות קדימה" קשור לערך של ויתור למען מישהו אחר.	☐	☐
2	העצירה המלאה לפני הקו בתמרור "עצור" יכולה לסמל רגע של מחשבה לפני תגובה רגשית.	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • מהתמרור לערך: אחריות, סבלנות וזכות קדימה – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו גבול אישי שחשוב לכם לשמור (כמו תמרור "אין כניסה"), וכתבו איך אפשר לתקשר אותו לאחרים בנימוס וברור.

7 חלק ז' – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – הכרת הכרטיסים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של תמרור עצור בכביש?

א) עצירה מלאה לפני הקו ובדיקת הכיוונים ב) האטה קלה בלבד

ג) המשך נסיעה בזהירות יתרה

2. מה המשמעות של תמרור תן זכות קדימה?

א) לעצור לגמרי בכל מצב ב) להאט ולתת לרכב בדרך הראשית לעבור קודם

ג) לעקוף את הרכב הממתין

8 חלק ח׳ – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – מהתמרור לדילמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תמרור עצור – שאלה על טעות שנמנעה	___	**א.** מי עוזר לי לחצות בבטחה שלב חדש בחיים?
2. תמרור מעבר חציה	___	**ב.** מתי בחיים כדאי לעצור ולחשוב לפני שממשיכים?

9 חלק ט׳ – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – השלמה והסבר

השלימו את המילה החסרה.

1. תמרור _____ בכרטיס השיח שואל האם ויתור הוא תמיד חולשה או לפעמים דווקא כוח.

10 חלק י׳ – פרק 3 • דילמות וכתיבת טיעון סביב תמרורים – הסבר קצר

ענו בקצרה.

11 חלק י״א – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – זיהוי משמעות התמרורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בתמרור "עצור" – מה עושים קודם כול?

(א) עוצרים עצירה מלאה לפני הקו (ב) ממשיכים בלי לעצור

(ג) מאיצים כדי לעבור מהר

2. בתמרור "תן זכות קדימה" – מה עושים?

(א) מאיצים כדי לעבור ראשונים

(ב) מאטים ונותנים לרכב בדרך הראשית לעבור ראשון

(ג) עוצרים עצירה מלאה תמיד

3. איך חוצים נכון במעבר חציה?

(א) בריצה מהירה (ב) בהליכה ישרה אחרי שמביטים לשני הצדדים

(ג) בלי להביט לצדדים

12 חלק י"ב – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – התאמת תמרור לערך בחיים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עצור	___	**א.** לוותר למען מישהו אחר
2. תן זכות קדימה	___	**ב.** למצוא ביטחון במעבר לשלב חדש
3. מעבר חציה	___	**ג.** לעצור ולחשוב לפני שמגיבים

13 חלק י"ג – פרק 4 • משחקי התאמה וחידון: תמרור, משמעות וערך – כתיבה ומחשבה: מהתמרור לערך

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

14 חלק י"ד – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – זכרון ויסודות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במשחק "בונים תמרור" באתר, מה התלמידים עושים?

(א) מעצבים תמרור אישי וכותבים את משמעותו (ב) פותרים חידון מהיר בלבד

(ג) מקשיבים להקראה בלי לכתוב

2. בכרטיס "מעבר חציה", מה ההנחיה בכביש?

(א) לרוץ מהר כדי לחצות

(ב) לעמוד בשפת המדרכה, להביט לצדדים ולחצות בהליכה ישרה

(ג) לחכות רק לרמזור ירוק

15 חלק ט"ו – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – הבנה והתאמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בכרטיס התמרור "עצור" מופיעה גם שאלה לשיח וגם הנחיית כתיבה	☐	☐
2	תמרור "תן זכות קדימה" אומר להאיץ ולעבור ראשון לפני הרכב בדרך הראשית	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. תמרור " _____ " אומר לעצור עצירה מלאה לפני הקו ולהסתכל לכל הכיוונים

2. תמרור אישי טוב מחבר בין כלל בטיחות בכביש לבין _____ מהחיים

17 חלק י"ז – פרק 5 • בונים תמרור אישי ומציגים עמדה – התאמת ערכים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עצור	___	**א.** ביטחון במעבר שלב חדש
2. תן זכות קדימה	___	**ב.** סבלנות ואיפוק

3. מעבר חציה	___	**ג.** ויתור למען מישהו אחר
4. עצור (כעס)	___	**ד.** אחריות ובחירות – לעצור ולחשוב לפני פעולה

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – ידע כללי על תמרורים וערכים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בתמרור עצור, לפני שממשיכים צריך:

(א) לעצור עצירה מלאה ולהביט לכל הכיוונים (ב) להאט מעט ולהמשיך

(ג) לצפור ולהמשיך

2. תמרור 'תן זכות קדימה' מבקש מהנהג:

(א) להאיץ כדי להספיק לעבור ראשון

(ב) להאט ולתת לרכב בדרך הראשית לעבור קודם (ג) לחנות בצד הדרך

3. במעבר חציה, האופן הנכון לחצות הוא:

(א) לרוץ מהר ככל האפשר (ב) להביט לצדדים ולחצות בהליכה ישרה

(ג) לחצות באלכסון

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו על רגע שבו 'עצרתם לחשוב' לפני שהגבתם, בדומה לרעיון של תמרור עצור.

כרטיס יציאה

תוכלו להסביר במילים שלכם מה המשמעות הבטיחותית של שלושה תמרורים שונים, ואיזה ערך כל אחד מהם מזכיר?

האם הצלחתם לכתוב טיעון מנומק בעד ונגד על דילמה שמתמרור אחד, כמו 'תן זכות קדימה'?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️